Meningokokna sepsa

Bakterija neiserria meningitidis, poznatija pod imenom meningokok, uzročnik je meningokokne sepse. Pod sepsom podrazumijevamo ulazak mikroorganizama u krv te upalnu reakciju našeg organizma na bakterije u krvi. Osim meningokoka postoje još neke bakterije koje uzrokuju upale, no meningokokna sepsa je veoma ozbiljno stanje koje često nosi sa sobom nepovoljne ishode. Meningokoknu sepsu nazivamo još i meningokokna septikemija, otrovanje krvi meningokokom, meningokokcemja, meningokok u krvi i meningokokna bakterija.

Neisseria meningitidis bakterija je okruglog oblika (*koki*) koja ne stvara spore (*prijenos direktnim kapljičnim putem, ne preživljava u vanjskom svijetu*), nalaze se u gornjem dišnom traku te ne moraju uzrokovati bolest.

Mogu se aktivirati prethodnom upalom gornjeg dišnog sustava, padom imuniteta ili nekim drugim okidačem, kada Neisseria meningitidis prelazi sa sluznice ždrijela u krvotok, pokreće imunološki mehanizam (*upala)* i dovodi do meningokone sepse. Bakterija ima afinitet prema moždanim ovojnicama (*meninge*) te je česti uzročnik meningitisa (*upala moždanih ovojnica*).

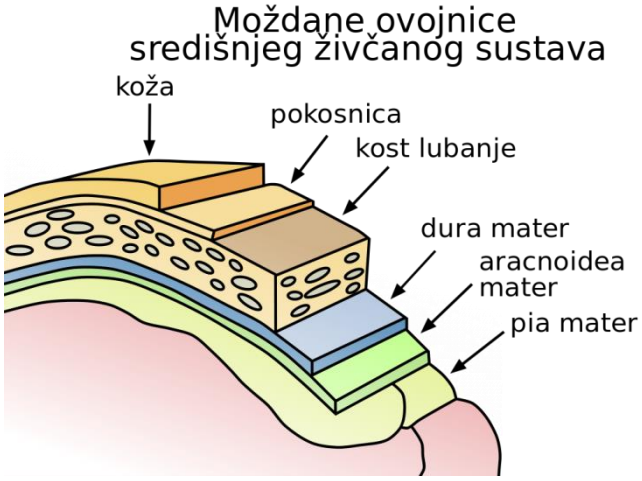

Neisseria meningitidis se može razvrstati *(serologijom)* u nekoliko skupina i podskupina, ovisno o zemljopisnom položaju (skupina B prevladava u Europi, česte su u svijetu još A, C, X, Y,Z i W135). Infekcije su najčešće zimi i ranim proljećem.

Prenosi se kapljično, rijetko direktnim kontaktom, a izvor zaraze je čovjek, najčešće asimptomatski kliconoša. Epidemije se najčešće javljaju u kolektivima, mortalitet je 5-10%

(HZJZ), a obavezno je zaprimanje u bolnicu. Pod prismotrom hospitaliziranog su članovi obitelji i bliski kontakti.

Rani simptomi su: rapidno pogoršanje, povišena temperatura, glavobolja, plačljivost, razdraženost, povraćanje, te petehije (*točkasta krvarenja na koži*). Javljaju se najčešće na ekstremitetima i trupu. Bitno je zapamtiti da pritiskom staklene čaše na točkasta krvarenja ista ne blijede. Da se petehije ne previde, dijete je kod pregleda potrebno skinuti do gola.

Simptomi koji se javljaju kasnije su opće loše stanje, šok, promjene stanja svijesti te velike površine krvarenja.

Ukoliko primijetite neke od gore navedenih simptoma, bez odlaganja kontaktirajte pedijatra i dogovorite pregled. U slučaju da liječnik posumnja na meningokoknu sepsu bitno je što prije ići u bolnicu jer bolest rapidno napreduje te često ima fatalni ishod. Potrebno je intenzivno liječenje i 24-satni nadzor.

Što se ranije uoči (petehije), boji je ishod. Ukoliko dođe do šoka, upitna je povoljna dijagnoza. Gubitak ekstremiteta zbog tromboze, šok, krvarenja, otkazivanje nadbubrežnih žljezdi, artritis, kožni vaskulitis, krvarenje u probavni trakt neke su od posljedica.

Profilaksa se daje članovima obitelji i kontaktima (vrtićka skupina pr.), a treba je započeti što prije.

Najbolja prevencija je cjepivo protiv meningokoka koje je fakultativno. Više informacija može Vam dati Vaš liječnik.

Zdravstvena voditeljica:

Nina Pustić, mag.med.techn.